

Високодостойне наукове панство!

Лікарська комісія Наукового товариства імені Тараса Шевченка (НТШ) сердечно віншує всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Ідеологиня національної аристократії (на пошану 150-річчя від дня народження Лесі Українки)». НТШ – це перша українська національна академія наук, створена у 1873 році у

Львові, це наш національний «think tank - розумовий центр», що займався і займається вирішенням серйозних національних, політичних, економічних та інших наукових проблем з формування в світовому масштабі **«українського часу та українського простору»**. У роботі НТШ брала участь велика плеяда діячів українського національного відродження, зокрема, сьогодні високо пошанована всім світом Леся Українка. Вона та її родина активно підтримували і розвивали НТШ, особливо молодіжне крило. Роль Лесі у вихованні українських дітей та молоді величезна: від «Плеяди», підтримки дитячого журналу «Дзвіночок» до переможних мотивацій волі, ідентичності, самоусвідомлення та індивідуальності юних українців. Так, щороку в Україні присуджують державну премію імені Лесі Українки за твори, які сприяють вихованню молодого покоління в дусі національної гідності, духовної єдності українського суспільства. Леся Українка – яскрава представниця європейської української еліти, національної інтелігенції письменниці, перекладачка, фольклористка, культурна діячка, засновниця українського феміністичного руху, її твори в жанрах поезії, лірики, епосу, драми, прози, публіцистики, драматичної поеми внесли неоціненний внесок у розвиток світової літератури. З Лесею Українкою відходять у минуле мотиви туги, страждання, жертвовності в українській поезії; а героїзм, енергійність, бойовий, войовничий дух, велика сила свободи стає нормою її мовомислення. Від «Блакитної троянди» до останніх драматичних творів – «Лісової пісні» і «Камінного господаря» – Леся вигострює свою майстерність знавця людини. Кожен порух душі героя, кожна зміна в його світосприйнятті –

це підвищена увага до людської особистості, її психології, моралі, етики. Леся Українка ставить найдраматичнішу любов чи не єдиним сторожовим форпостом перед реліктовою людською дійсністю, здатною перезавантажувати реалії буття власною всеосяжною любов'ю. Леся Українка торкнулася душі кожного з нас і мене, зокрема: волинське дитинство з декламацією дитячих віршів Лесі; перемога на обласному конкурсі, присвяченому 100-річчю від дня її народження; зачитування драмами, поемами з повного видання творів; останнє прохання тата перед відходом у вічність – читати йому нашу Лесю; малярський твір з дитьми «Мавка та Лукаш» з «Лісової пісні» - ідея мами; відвідування з дитьми та онуками її музеїв, перегляди фільмів, вистав, балетів на твори Лесі Українки. Вона наше ество, Вона часточка нашої душі... Проведення цього наукового заходу є символічним у нашому місті. Твори Лесі Українки почали публікуватися українською мовою саме у Львові, саме тут вийшла її власна поема «Русалка» (1887). У 1893 році за підтримки Івана Франка вийшла перша поетична збірка «На крилах пісень». Вперше вона відвідала Львів разом зі своєю матір'ю в 1891 році. Львів'янин Іван Труш їздив до Києва, щоб намалювати портрет Лесі Українки спеціально для сесійної зали НТШ на замовлення Голови НТШ Михайла Грушевського. Останнє перебування Лесі Українки у Львові пов'язане з нинішнім будинком НТШ, де вона працювала у бібліотеці (1912). Нам принципово важливо повернути Україні справжню Лесю Українку, всі її твори і напрацювання без обмежень, вибіркості і рецензій. Усе минує! Але духовні, культурні цінності вічні – вони нас не лише **ідентифікують як націю у світі**, але й створюють основу для майбутнього країни, народу і кожної людини зокрема. Духовна енергетика Лесі Українки живе і живить Україну: «Як умру, на світі запалає / Покинаний вогонь моїх пісень / І стримуваний племін засіяє, / Вночі запалений, горітиме удень».

**З глибокою пошаною і вдячністю,
ЧОП'ЯК ВАЛЕНТИНА Володимирівна,**

голова лікарської комісії Наукового товариства ім. Тараса Шевченка, докторка медичних наук, професорка, завідувачка кафедри клінічної імунології та алергології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, лауреатка Державної премії України в галузі науки і техніки

ДОТОРКНУВШИСЬ ДО...

*Я на вбогім крутім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі...*
Леся Українка

Розплющив очі ранку дивограй —
Й затріпотіла ніжно-солов'їно
На весь хрещато-барвінковий край
Пречиста мова мамина, єдина.
    Ота, де грає хвилями Дніпро,
    Де Мавка чеше зеленаві коси,
    Де над Дністром Русалчине крило,
    А кров звитяжців — калинові роси.
У мові цій фантазія ясна
Творила диво лісу феєричне
І промовляла лагідно весна
Талановитим словом поетичним.
    Життям щоденним втома залягла
    І кволе тіло, та сльоза нетлінна
    Льоди стопила й сили налила
    І злотоцвіти променів перлинних.
Наперекір снігам слова ясні
Зійдуться нині на весняне віче. —
Знов обізветься в серці голоснім
Непроминально дороге і вічне.

ЧЕРКЕС Надія,

*кандидатка філологічних наук, доцентка
кафедри українознавства
Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького,
членкиня НСПУ, АУП, лауреатка численних
міжнародних літературних та національних
мистецьких премій*